

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinae Christianae

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1572

VD16 M 2890

De Lege Divina.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

mus, id est, liberari à reatu, & vincere Diabolum & imbecillitatem nostram. IDEO ad hanc doctrinam partem adiungenda sunt, quæ in Euangelio de remissione peccatorum, de fide, de auxilio Spiritus sancti dicuntur. Sicut alias doctrina de noua obedientia propius explicatur, unde cum summa rei ad hæc loca Genesis continetur, sunt & hæc breuia dicta illustriora. Hæc de vocabulo Domini peccati, monuisse satis est. Illud etiam alias copiose dicitur. Arbitram ignorantiam, & affectatam omissionem, etiam esse peccata. Statim ab initio edita est promissio de venturo liberatore, cuius memoriam conseruare omnes gentes oportuit. Postquam propagata est inter gentes. Deinde Euangelium multis illustribus testimonijs sparsum est in toto orbe terrarum, & sonuit vox dei. Hunc audite. Nemo igitur excusatus est ignorantia Euangelij, in hoc peccatum præcipue arguit Spiritus sanctus, sicut inquit Christus Spiritus sanctus arguet mundum de peccato, quia non crediderunt in me.

DE LEGE DIVINA.

LEX Dei est doctrina à Deo tradita, præcipiens quales nos esse, & quæ facere, quæ omittere oporteat, & requirens perfectam obedientiam erga Deum, ac pronuntians irasci Deum, & puniri æternæ morte, non præstantes perfectam obedientiam. Hæc definitio ex ipsa lege Dei, & multis concionibus Christi sumta est. Continet enim lex præcepta & promissiones, quibus addita est conditio implere legis. Item comminationes: Præcepta concionantur de integra obedientia: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde, ex tota anima, ex omnibus viribus. Item: Diliges proximum tuum sicut teipsum. Item: Non concupisces. Comminatio ait: Maledictus qui non permanet in sermonibus legis huius, nec eos opere perficit. Item, Matth. 25. Disceditis à me maledicti in ignem æternum, &c.

Hic primum monere necesse est, ingens & infinita differentiam esse inter leges humanas, & diuinas. Sed ut non poterat populus videre fulgentem Moysi faciem, ac velatam aspiciebat, ita omnium hominum mentes atque oculi procul aspiciunt legem Dei, nec intuentur quale iudicium sit, sed vixque doctrinam de externali obedientia esse existimant, sicut de Phocylidis aut Theognidis præceptis cogitant. Sed plures causæ sunt, & maiores, traditæ & reuelatæ legem diuinam, ut infra dicitur. Non sic aspiciamus legem Dei, ut tabulæ æneæ Romanas, quæ antè multa secula, cum sua curia deperierunt. Sed lex Dei est regula æterna & immota mentis diuini iudicium aduersus peccatum, quod impressum est humanis mentibus, & sæpe Dei voce prædicatum, de quo dicit Christus: Non

regem, sed implere, &c. Hoc igitur discrimen consideretur. Huiusmodi leges tantum postulant aut verant externa opera.

PHILOSOPHIA docet aliquanto amplius, videlicet, actionem honestam esse non tantum externum aut simulatum opus, sed interiore rectum iudicium, & in voluntate liberam actionem, seu propriam ad recte faciendum, inquit, accedere oportere. Moderationem igitur quandam interiore affectuum & actionum postulat, quæ proprie vocatur *idē*. Non autem accusat naturalem immunitatem, nec indicat illa summa virtia pugnancia cum prima tabula, dubitationem de Deo, cor vacans metu & dilectione Dei, diffidentiam, & similes morbos in natura hominis harentes. At lex Dei non tantum requirit externa facta, aut illam diligentiam frænandorum affectuum, de qua Philosophi loquuntur, sed præcipit, ut natura integre obediat Deo, firmam de Deo noticiam habeat, verum & perpetuum timorem, firmam fiduciam Dei, ardentem amorem. Quia vero natura humanis non est talis, vox legis est iudicium Dei, damnans peccatum in natura nostra. Hoc sentit Paulus inquit: Lex est spiritualis, id est, non est tantum politica sapientia, præcipiens de externis actionibus in vita civili, sed est longe alia doctrina, flagitans spirituales morbos, firmam de Deo noticiam, ardentem & perfectam dilectionem, ut dicitur Lex: Diligas Dominum Deum tuum ex toto corde. **S**ED MONACHI de lege Dei, ut de civili disciplina locuti sunt, dixerunt legi Dei satisfieri per hanc disciplinam civilem seu Philosophicam, id est, per exteriora opera, & qualemcumque conatum voluntatis, etiam si in mente dubitationes, in voluntate & corde multæ prævæ inclinationes manent, & docuerunt eas dubitationes & prævæ inclinationes non esse peccata. **I**DEO affixerunt homines iustos esse, & Deo placentes propter opera, quia arbitrabantur legi Dei satisfieri, non docuerunt, homines iustos esse, id est, reconciliatos Deo, & placere Deo propter mediatorem Christum. Sed hæc Pharisaicos errores de lege, refutat Paulus, affirmat legi Dei hanc infirmam naturam humanam non posse satisfacere, nec placari iram Dei, nec tolli peccatum per opera legis, sed missum esse filium Dei, Dominum nostrum Iesum Christum, ut tollat peccatum, & donet nobis iusticiam & vitam æternam, ut suo loco copiosius dicemus.

DIVISIO LEGVM.

PRI-MUM recensentur hæc species: Lex diuina, Lex naturæ, Leges humane. Leges diuinae sunt, quæ à Deo traditæ sunt, quocumque tempore, & extant scriptæ passim in Moyse & libris Evangelij. Lex naturæ, ut infra dicam, est noticia naturalis de Deo, & de morum gubernatio-